

Datum: Vrijdag 13 juni 2025 van 9u30 tot 12u00

Locatie: Lokaal Dienstencentrum 't Plein

Aanwezigen : Geirnaert Geert (vrijwilliger oa in WZC en CM Mobiel), Vranken Sophie – (Vrijwilliger in De Cocon), Verleyen Reinhold (Mantelzorger), Merckx Veerle (Mantelzorger en vrijwilliger), Van Spitael Herman (Vrijwilliger oa bij Samana), Vanhout Frans (vrijwilliger in zijn buurt) , Gebruers Tania (Mantelzorger en vrijwilligerswerk bij Samana/CM) De Muynck Linda (vrijwilliger ELZs, Present, De Lac (Ariadne), De Man Karin (was mantelzorger, nu nieuwsgierig naar vrijwillige inzet) - Wauters Ghislaine (De Leielinde)

Van Couwenberghe Ann (I-mens), Van Erdeghem Hans (Gezonde buurt/CM, bestuurder van de ELZ en lid kerngroep PZON) , Pots Lien (medewerker ELZ Dender), Van Ransbeeck Jade (Centrumleider dienstencentrum Dendermonde), Van Damme Hilde (medewerker ELZ Dender), Remmery Reinout (coördinator ELZ Dender).

Zie presentatie in pdf: 20250613_klankbordgroep

Programma:

1. Jouw inzet, onze inspiratie: Samen voor impactvolle zorg en welzijn
2. Opvolging klankbordgroep 14/03
3. Signalen vanuit de klankbordgroep
4. Varia

Verslag

1. Verwelkoming en voorstelling van ELZ Dender

ELZ's zijn opgericht in 2019. Onze opdracht:

- ➔ Vanuit noden en vragen van burgers en professionals te werken aan kwaliteitsvolle zorg, in Berlare, Buggenhout, Hamme, Lebbeke, Dendermonde, Zele.
- ➔ Samenwerken rond kwaliteitsvolle zorg doen we met verschillende partners: lokale besturen, zorg- en welzijnspartners én *burgers, personen met zorgnood, hun mantelzorgers en vrijwilligers*.

Die laatste groep brengen we in deze klankbordgroep samen. Jullie zorgen mee voor input rond bepaalde thema's.

2. Jouw inzet, onze inspiratie: Samen voor impactvolle zorg en welzijn.

Meerjarenplan 2027-2032

2.1. Het traject & aanpak

Het opstellen van het meerjarenplan gebeurt in verschillende fasen.

In dit traject willen we stem van de PZON (Personen met een zorg- en ondersteuningsnood), mantelzorgers en vrijwilligers meenemen op verschillende manieren.

Het traject ziet er als volgt uit:

- Informatie samenbrengen en richting geven → Klankbordgroep 13/06
- Focus bepalen (bestuur) → Vertegenwoordigers cluster pzon, mantelzorgers en vrijwilligers
- Op basis van die focusthema's gaan we ruimer input verzamelen en scherp krijgen **op 6 lokale fora najaar 2025**
- Om dan de finale doelstellingen te bepalen → komende klankbordgroepen

Bespreking: Hoe kijkt deze groep naar de lokale fora, waar ook professionals aanwezig zijn. Kom je daar dan voldoende aan bod?

- Bedenking: durf ik voldoende mijn stem laten horen, kan ik die laten horen of wordt die ondergesneeuwd door de sterke stem van de professionals?
- Anderzijds: ook ervaring van aantal mensen dat hun stem net daar gehoord wordt en moet gehoord worden.
- De kracht van de stem van de burger is juist een heel sterke als die vanuit de patiënten, mantelzorgers, vrijwilligers zelf komt.
- Hoe kunnen we zorgen dat mensen toch durven komen? Want een belangrijk evenwicht is zeker helpend omdat mensen hun stem zouden durven laten horen. Zodat er evenveel patiënten, mantelzorgers en vrijwilligers als professionele zorgverleners aan de tafel zitten.
 - Een goede voorbereiding is belangrijk. **Suggestie om te gaan voor een one-pager waarmee we vanuit deze groep naar die fora gaan.**
 - Als we een ingesteldheid hebben van mens tot mens, dan valt het onderscheid professional – niet-professional weg. De mens centraal.
 - (→ Dat is kern van wat de ELZ doet – wat gaan we doen voor de burger is onze essentiële opdracht. We werken samen met de professionals, maar voor de burgers).
 - Bij elk thema zou de vraag moeten komen: en wat gaat dat dan betekenen voor de burger?
- We zijn allemaal een PZON, Persoon met zorg en ondersteuningsnood. Gaan allemaal naar de huisarts, apotheker, ...
- Ook deze klankbordgroep versterken zou interessant zijn. Bv door ook te variëren van de locaties.
- We nodigen ook de deelnemers van deze klankbordgroep uit om met mensen in gesprek te gaan over de thema's die aan bod komen, om ook meer dan de eigen stem te vertegenwoordigen.

Wat ook nu al gebeurt. Veel mensen brengen hier de stem van de organisatie waarin ze als vrijwilliger actief zijn, mee naar dit overleg.
- **Bij voorbereiding van de lokale fora aandacht hebben dat ieder zijn stem gehoord kan worden en er een gelijke vertegenwoordiging is.**
- **De data van de lokale fora worden zo snel mogelijk gecommuniceerd.**

2.2. De inhoudelijke insteken als basis in het meerjarenplan

Vandaag (2024 - 2026) werkt onze eerstelijnszone rond thema's:

- Gezonde levensstijl: gezonde voeding & beweging
- Mentaal welbevinden, ook bij jongeren en kinderen.
Hier proberen we aanbod beter in kaart te brengen, werken we rond toegankelijkheid, preventie & sensibilisering.
- Nabije en toegankelijke zorg:
Gaaf o.a. over de kost van zorg, ondersteuning door vrijwilligers, mantelzorg, palliatieve zorg ...

Er zijn ook 3 thema's die de eerstelijnszone opgelegd krijgt door de Vlaamse overheid:

- Het perinataal programma: waar het de bedoeling is om zwangere vrouwen die in een kwetsbare situatie zitten, tijdig en beter te herkennen en te ondersteunen.
- Een programma rond obesitas bij kinderen en jongeren.
- Een thema kwetsbare groepen, waarbij de focus ligt op ouderen en dementie.

Tot slot zijn er al thema's die naar boven gekomen zijn in het overleg met de lokale besturen

- Het thema Dak- en thuisloosheid.
- Mantelzorg met de focus ook op jonge mantelzorgers
- Nabije & toegankelijke zorg en zeker daarbij het tekort aan zorgverleners
- Intrafamiliaal geweld
- Mentaal welbevinden
- Participatie in zorg en welzijn algemeen: samenwerking met burgers en zorg partners.

We capteerden al ook een aantal andere noden/signalen.

- Kwetsbare groepen die meer ondersteuning hebben dan er vandaag is.
 - o Bv vroegtijdige schoolverlaters
 - o Zorgvragers zonder netwerk
 - o ..
- Andere signalen in de zone
 - o Afname van preventief tandartsbezoek
- Andere noden
 - o Bv tekort aan kinderopvang
 - o Vervoersnoden
 - o ...

Deze thema's hebben we een stuk geclusterd en komen zo in deze klankbordgroep aan bod.

De deelnemers aan de vergadering, kunnen input geven over de thema's, aan de hand van deze vragen:

1. Wie zie jij als kwetsbare groep of groep(en) die specifieke aandacht nodig hebben binnen dit thema?
2. Binnen dit thema welk aanbod ontbreekt er vandaag of ervaar je een tekort in het aanbod?
3. Welke sub-thema's of problematieken moeten zeker worden meegenomen bij verdere verkenning?

Input uit werktafels rond thema's en vragen

Gezonde levensstijl

1. **Kwetsbare groep of groep(en)** die specifieke aandacht nodig hebben
 - Neem de Psychiatrisch Verzorgingstehuizen mee in dit thema (2 stukken fruit per week?)
 - Blijddorp – plek 35 als goed voorbeeld
2. Welk **aanbod ontbreekt** er vandaag of ervaar je een tekort in het aanbod?
 - Preventief programma
 - Kenbaar maken programma Bewegen op Verwijzing
 - Samenbrengen van info rond bewegingsactiviteiten
 - Werken met plaatselijke producten/boeren/handelaars
 - Elke groep die eigen boodschappen doet → samen fruit aankopen → prijs drukken, seizoensgebonden, geconsolideerd (om tegemoet te komen aan 'besparing' op gezonde voeding)
 - Overschotten kenbaar maken tussen organisaties
3. Welke **sub-thema's of problematieken** zijn verder te verkennen?
 - Kostprijs ongezonde voeding (vaak lager dan gezonde voeding)

Nabije en toegankelijke zorg

1. **Kwetsbare groep of groep(en)** die specifieke aandacht nodig hebben
 - PZON, iedereen in feite
 - Digitalisering: ouderen vanaf 60 jaar?
 - Mensen met psychische kwetsbaarheid
 - Mensen in rolstoel (→ zonder vrijwilligers geraken ze niet buiten)
 - Vrijwilligers: tekort aan vrijwilligers, ouderdom vrijwilligers, ...
 - Mantelzorgers: vinden de weg soms niet naar gepaste hulp.
 - Jonge mantelzorgers
2. Welk **aanbod ontbreekt** er vandaag of ervaar je een tekort in het aanbod?
 - Digitalisering voor ouderen als thema.
 - o Cursus in iedere deelgemeente door vrijwilligers.
 - o Er zijn info's & vormingen maar de meest kwetsbaren, hoe geraken die daar? Hoe bereiken we ze? Hoe ze veilig begeleiden in digi-wereld?
 - Ondersteuning door of voor vrijwilligers:
 - o Hoe meer mensen bereiken en aansporen? Tekort
 - o Actieterrein vrijwilligers?
 - o Vorming vrijwilligers
 - Mantelzorgers
 - o Inzetten op betere kennis van het zorglandschap en beschikbare ondersteuning
 - Inzetten van vrijwilligers en professionals om het aanbod en het zorglandschap bij de mantelzorger/chronisch zieke te brengen

- Bv mantelzorgbeurzen met sprekers
- Zorgvraag als mantelzorger zelf
- Lotgenotencontact
- Jonge mantelzorgers
 - Informeren in hogescholen
 - Gericht contacteren van jonge mantelzorgers (Waasland via Samanaraad Destelbergen)
- Bereikbaarheid tot plaatselijke personen om groepje believers te vormen.
- Buurtgerichte zorg: Begeleiden van lokale groepen. Waar kunnen ze terecht met hun vragen? Ondersteuning geven.
- Doelgerichte zorg:
 - Zorg op maat van WZC (woonzorgcentrum). Tekort aan personeel, tekort aan vrijwilligers + Bewoners meer inspraak geven!
 - Hoe kunnen we de zorgvrager op een goede manier bereiken (privacy) , hoe begeleiden naar gepaste zorg? Wat met netwerk van zorgvrager/mantelzorger?
- Communicatie als thema
 - Communicatie tussen WZC en ziekenhuis
 - Communicatie tussen PZON en mantelzorgers/vrijwilligers (bv nierdialyse; ene keer wel vervoer, andere niet)
 - Intercommunicatie tussen disciplines

3. Welke **sub-thema's of problematieken** zijn verder te verkennen?

- Zie punt 2

Mentaal welbevinden

1. **Kwetsbare groep** of groep(en) die specifieke aandacht nodig hebben

- PZON – mantelzorger
- Jonge ouders
- Transitieleeftijd. Te jong voor x, te oud voor y.
- Ouderen die niet digitaal vaardig zijn

2. **Welk aanbod ontbreekt** er vandaag of ervaar je een tekort in het aanbod?

- Het taboe rond mentaal welbevinden bespreekbaar maken in gezinnen met problematiek
- Communicatie = toegankelijkheid. Laagdrempelige, begrijpelijke info actief bezorgen, niet enkel op vraag. Duidelijker aanbod: waar & op welke manier? Ook niet digitaal.
- Meer vorming rond sensibilisering/preventie
- Hoe laagdrempelig hulp vragen. Zeker ook laagdrempelig (financieel) voor kwetsbare groepen
- Bron aanpakken, niet op elk probleem afzonderlijk inzetten
- Actief signalen oppikken bij mensen die zelf moeilijker hulpvraag stellen
- Drempel om te reageren op wat je ziet bij anderen.
 - ➔ Durven ingrijpen
 - ➔ Waar kan ik signaal neerleggen?
- Info en begeleiding bij onthaal (bv speed)
- Wie ziet signalen als eerste en hoe kan dit gedeeld worden?

- ➔ Laagdrempelige opvang, bv door inzet vrijwilligers
- ➔ Discreet, zonder dat er direct dossiervorming gebeurt

3. Welke sub-thema's of problematieken zijn verder te **verkennen**?

- Open communicatie tussen verschillende professionals en samenwerking

Perinataal programma

1. **Kwetsbare groep** of groep(en) die specifieke aandacht nodig hebben

- Nieuwkomers – taal
- Jonge ouders
- Kansarmen ➔ binnen elk programma
- Grote families
- Meerlingen & van 2 naar 4

2. **Welk aanbod ontbreekt** er vandaag of ervaar je een tekort in het aanbod?

- Nood aan wetenschappelijk onderbouwde kennis. Heel veel info op het internet maar is waar en wat heb je nodig? Gevaar sociale media ➔ ruimer van toepassing.

3. Welke sub-thema's of problematieken zijn verder te **verkennen**?

Obesitas bij kinderen & jongeren

1. **Kwetsbare groep** of groep(en) die specifieke aandacht nodig hebben

- Kansarme gezinnen
- In de opsomming van doelgroepen ontbreekt de industrie / voedingsproducenten. Wat kunnen we met hen doen?
- Werken met kind = werken met gezin
- Ook obesitas bij volwassenen niet vergeten

2. **Welk aanbod ontbreekt** er vandaag of ervaar je een tekort in het aanbod?

- Lokaal meldpunt voor jongeren via moderne platformen (insta – tiktok etc)
- Samenwerking voor kinderen om problematiek te verhelpen via een d-tour programma. - > engagement obesitas = mantelzorger.

3. Welke sub-thema's of problematieken zijn verder te **verkennen**?

- Onderliggende psychologische problemen of gevoelens van onbehagen
- Kennis over obesitas die er niet is (Obesitas is er sneller dan je denkt...)

Dak- en thuisloosheid

1. **Kwetsbare groep** of groep(en) die specifieke aandacht nodig hebben

- Hulp via gemeentediensten om opsporing en opvolging via zorgverleners mogelijk te maken
- Betrek: Huis vh Kind, school, al wie betrokken is bij opvoeding kind

2. **Welk aanbod ontbreekt** er vandaag of ervaar je een tekort in het aanbod?

- Bewustwording rond de problematiek (“wist niet dat dit om zoveel mensen gaat”)
- Communicatie tussen de verschillende netwerken
- Spelersaanbod samenbrengen. Er zijn veel diensten, kost geld. Soms is versnippering te groot. Zorg dat alle “netwerken” rond deze mensen goed zijn georganiseerd.
- Sociaal loket dat continu bereikbaar is. Ook met wachtdienst
- Diensten die naar mensen gaan en niet omgekeerd.

3. **Welke sub-thema's of problematieken** zijn verder te **verkennen**?

- Dreigt problematiek armoede niet nog groter te worden binnen 3 à 4 jaar?
→ in kaart brengen en houden.

Kwetsbare ouderen en dementie

1. **Kwetsbare groep** of groep(en) die specifieke aandacht nodig hebben

- Extra aandacht voor mensen die in isolement leven, vnl thuis
- Jongeren personen die zichzelf niet als mantelzorger zien → Hebben recht op ondersteuning.
- Mantelzorgers die ook opvang nodig hebben maar niet gemakkelijk vragen

2. **Welk aanbod ontbreekt** er vandaag of ervaar je een tekort in het aanbod?

- Mantelzorgers opvangen.
 - o Vaak een generatie die niet makkelijk om hulp vragen.
 - o Meest geschikte persoon is de huisdokter die idealiter ook eens langsgaat om de thuissituatie te bekijken. Maar... moeilijk want geen ruimte meer voor huisbezoeken en een afspraak beperkt zich tot 20 minuutjes.
 - o Opvangnet voor mantelzorgers bevindt zich voornamelijk in het sociaal vangnet. Er is lang niet altijd energie over om naar praatgroepen etc. te gaan.
 - o Mogelijkheden om het sociaal netwerk rond de mantelzorger ook mee te nemen in sensibiliseringsacties, infosessies, etc.
- Rol van de vrijwilliger staat soms onder druk. Wie ben jij om dingen te beslissen?
- Betrek iedereen rond de persoon met dementie. Een netwerk is zo belangrijk om op terug te vallen.
 - o Zowel hulpverleners als het sociaal vangnet.
 - o Verdeel de taken binnen dit netwerk en baken deze goed af.
 - o Soort casemanager
- Tekort aan preventieve en pro-actieve zorg en info. Inzetten op verspreiding info
- Meer begeleiding aan familie van personen met dementie in woonzorgcentra
- Wat met jongdementie?
- Organisaties samenbrengen binnen de zorg. Ontmoeting, bekendmaking! Via netwerkmomenten breed binnen de zorg.

3. **Welke sub-thema's of problematieken** zijn verder te **verkennen**?

- Culturele diversiteit. Zorgen voor ouderen verschilt van cultuur tot cultuur.

Intrafamiliaal geweld

1 **Kwetsbare groep** of groep(en) die specifieke aandacht nodig hebben

- Jonge ouders
- Ouders zonder of met beperkt netwerk
- Ouders die onder hoge druk staan – met psychologische problemen
- Ouders met beperkte financiële middelen
- Alleenstaanden
- Jongeren! (Die vaak niet op de hoogte zijn van mogelijkheden die er zijn)

2. **Welk aanbod ontbreekt** er vandaag of ervaar je een tekort in het aanbod?

- Positie van het kind
 - Nuancering: geweld gaat niet alleen over fysiek geweld
 - Sportverenigen, monitoren, jeugdbewegingen als partners
 - CLB → vertrouwenspersoon. Zorg voor vertrouwenspersoon via school!
 - Via Tejo
 - Zorg dat info terecht komt bij deze groep via de juiste groep
 - Zijn jongeren voldoende op de hoogte? 1712
- 3. Welke sub-thema's of problematieken zijn verder te verkennen?**
- Familie ervaringsdeskundige
 - KOPP-werking

Participatie zorg en welzijn

- 1. Kwetsbare groep** of groep(en) die specifieke aandacht nodig hebben
- Personen of ouderen met minder mobiliteit
 - Personen met beperking
 - Huishoudens met validiteit
 - o Kind
 - o Ouder in huis
 - o Alleenstaande
- 2. Welk aanbod ontbreekt** er vandaag of ervaar je een tekort in het aanbod?
- Zorgmatching: vrijwilligers connecteren met zorgbehoevenden
 - Heel wat digitale platformen geven je inzage in medische gegevens en geschiedenis.
 - ➔ Niet voor iedereen toegankelijk
 - ➔ Wildgroei: wat vind ik waar?
 - ➔ Platformen laten enkel de stem van de professional weerklinken.
 - Gemeente samenwerking met individuele gevallen
 - Uitwisselen van mogelijke opvangst
 - Groeiend tekort aan vrijwilligers
- 3. Welke sub-thema's of problematieken** zijn verder te **verkennen**?
- Digitale mogelijkheid om hulpverleners te activeren
 - +/- niet noodzaak aan recurrentie
 - Hoe groep vrijwilligers vergroten – gezamenlijke initiatieven overkoepelend

Wat missen we nog als thema's

- Kwetsbare jongeren met psychische problematiek
- Wat zijn de noden binnen 3-4 jaar?
- Vele ouderen in het WZC zijn niet gelukkig. Waarom? Wat kan er nog meer gedaan worden? → individuele gesprekken, een luisterend oor
- Communicatie tussen verschillende hulpverleners en andere netwerken (scholen, bedrijven, ...)
- Op welke manier kunnen we langdurig afwezig zijn weer aan het werk krijgen, buiten de bestaande netwerken. Bv GTB ea. Zijn deze systemen gekend?

- Digitalisering. Zoveel dat nu niet meer mogelijk is zonder, en de systemen zijn daar vaak niet op afgestemd. Bv als mantelzorger die communicatie moet ontvangen. Mantelzorger die ook niet altijd zo digitaal vaardig is....
- Kansarmoede → binnen elk programma relevant
- Nood aan wetenschappelijk onderbouwde kennis. Heel veel info op het internet maar is waar en wat heb je nodig? Gevaar sociale media → ruimer van toepassing.

3. Opvolging klankbordgroep 14/03

- Kost van zorg & op welke tegemoetkoming heeft men recht?
→ We verkennen 2 initiatieven om pro-actiever aan de slag te gaan rond beschikbare rechten: project rond 'Kruispunten' en 'signaalkaarten' binnen stad Dendermonde wordt verder opgevolgd.

4. Signalen vanuit de klankbordgroep

- Signaal uit klankbordgroep: Als mensen doorgaan van PVT naar WZC is er problematiek dat ouderen met psychische kwetsbaarheid, niet terecht kunnen in een woonzorgcentrum omwille van een gebrek aan gespecialiseerde zorg in wzc. In PVT is er dan weer geen gespecialiseerde zorg bijvoorbeeld ivm Parkinson. Mensen krijgen nergens de gepaste hulp die ze nodig hebben. Hoe kunnen we het in die situaties (gefragmenteerde zorg) samen beter doen?

Feedback ELZ : Dit is een signaal dat ELZ steeds vaker en ruimer oppikt, het probleem van de dubbeldiagnose. Zien we ook bij mensen met beperking, mensen die uit justitie doorstromen

Reden van weigering: 'We hebben hiervoor niet de juiste expertise in huis'. Maar hoe kan de persoon met zorgnood dan toch goed opgevangen worden?

Het is ook de ambitie van het plan geïntegreerde zorg om hier een stuk aan tegemoet te komen.

⇒ Signaal wordt zeker ook meegenomen in de omgevingsanalyse.

- Kan het formulier 'signalen' op de website van ELZ Dender een hulpbron zijn?
Feedback ELZ: We krijgen hier nu niet zoveel input op, ook omdat het niet gepromoot wordt.
Reden hiervoor: gemeenten zijn bezig alternatief platform 'lokaal signaal' uit te werken.
We wachten even af wat hier de uitkomst van is.
We voegen ook nog even toe dat het doel niet is om individuele klachten op te vangen.
Wel terugkerende signalen en gaan over samenwerking tussen actoren.

5. Varia

- Het verslag van deze klankbordgroep wordt nagestuurd, met daarbij een samenvatting van de thema's die aan bod zijn gekomen in de brainstormoefening + een flyer die deelnemers kunnen gebruiken om input te verzamelen voor de klankbordgroep en/of anderen warm te maken om deel te nemen → mensen kunnen hiermee naar hun organisatie gaan. De deelnemers gaven aan dat ze hiermee ook naar andere organisaties kunnen gaan.

- Wie nog extra ideeën of problematieken wil doorgeven: heel graag via mail naar info@elz-dender.be. Dit mag ook op elk moment zijn. Het zijn signalen die ons voeden.
- 23/6 is er de Dag van de Mantelzorger, met een aantal activiteiten in de gemeentes. [Dag van de Mantelzorg 2025 | Eerstelijnszones](#)
- Als mensen bepaalde info graag op papier krijgen laat het dan ook gerust weten.

Volgende klankbordgroepen:

- Dinsdag 30/9 om 13u30 tot 16 uur in LDC het Zilverpand in Dendermonde.
- Vrijdag 12/12 van 13u30 tot 16 uur in De Boomgaard, Dendermonde

Heel erg welkom ook op de lokale fora in het najaar. De data worden nog bezorgd.